

**Regulatorno telo za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)**
Palmoćeva 2
11000 Beograd
N/R Dragan Pejović, direktor

U Beogradu, 17. avgusta 2023. godine

**Predmet: Komentari na Nacrt predloga Plana namene radiofrekvencijskih
opsega**

Poštovani gospodine Pejoviću,

Obraćamo Vam se ovim putem povodom poziva RATEL-a od 17. jula 2023. godine za dostavljanje komentara u okviru javnih konsultacija o Nacrtu predloga Plana namene radiofrekvencijskih opsega (u daljem tekstu: „**Nacrt predloga Plana**“).

S tim u vezi, A1 Srbija d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: „**A1 Srbija**“) u nastavku dopisa dostavlja svoje sugestije i komentare na objavljenu verziju Nacrta predloga Plana, a kako sledi.

A1 Srbija koristi ovu priliku da izrazi zadovoljstvo u pogledu kontinuiranih napora RATEL-a usmerenih ka unapređenju i usaglašavanju postojećeg regulatornog okvira iz oblasti elektronskih komunikacija sa novim Zakonom o elektronskim komunikacijama i Direktivom EU – EECC (European Electronic Communications Code).

Komentari A1 Srbija izneti u ovom dopisu usmereni su u pravcu stvaranja uslova za dalji razvoj regulatornog okvira u pogledu namene radiofrekvencijskih opsega za pojedine radiokomunikacijske službe, a sve u cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg sprovođenja postupka načina dodele prava korišćenja radiofrekvencijskog opsega.

I. Određivanje namene za ceo spektar 1432-1517 MHz

Nacrtom predloga Plana, u okviru tačke SRB42 Priloga 1 Pregled nota korišćenih u Planu namene radiofrekvencijskih opsega definisano je da se korišćenje frekvencija iz opsega 1452-1479.5 MHz vrši saglasno Specijalnom dogovoru Maastrich 2002rev.Constanza 2007 (MA02revCO07).

S obzirom na to da je Nacrtom predloga Plana definisan samo deo spektra 1432-1517MHz, odnosno 1452 -1479.5 MHz, stav A1 Srbija je da bi bilo neophodno da se Nacrtom predloga Plana definiše ceo spektar 1432-1517 MHz, posebno imajući u vidu činjenicu da se iz odredbi Nacrta predloga Plana ne može utvrditi na koji način će biti regulisan ostatak spektra 1432-1517MHz.

II. Spektar u frekvencijskom opsegu 3.4 GHz – 3.5 GHz

Tačkom SRB49 Priloga 1 Pregled nota korišćenih u Planu namene radiofrekvencijskih opsega Nacrta predloga Plana propisano je da se spektar u frekvencijskom opsegu 3.4 GHz – 3.5. GHz koristi na osnovu pojedinačne privremene dozvole koja se izdaje po zahtevu za inicijalnu mrežu za testiranje inovativnih projekata i da se privremena dozvola može izdati sa rokom važenja najkasnije do 31. decembra 2023. godine odnosno do uspostavljanja javne elektronske komunikacione mreže za navedeni opseg.

U skladu sa navedenim, a kako je Nacrtom predloga Plana predviđeno da se ceo deo spektra 3.4-3.8 GHz koristi na delu teritorije RS, A1 Srbija je mišljenja da bi Nacrt predloga Plana trebao da sadrži i definisanje korišćenja ovog spektra u pograničnim područjima sa zemljama gde se deo spektra 3400-3420MHz ne koristi, posebno imajući u vidu činjenicu da su većina pograničnih zemalja članice CERP-a.

III. Definisiranje 5G parametara

S obzirom na to da Nacrtom predloga Plana nisu definisani parametri 5G mreže, A1 Srbija je mišljenja da bi Nacrt predloga Plana trebalo dopuniti ovim parametrima na nacionalnom nivou (kao što je na primer TDD frame format), posebno imajući u vidu da korišćenje 5G spektra mora biti usklađeno između svih operatora.

IV. Razjašnjenje u pogledu frekvencijski opseg 26 GHz

Nacrtom predloga Plana, i to tačkom SRB68 Priloga 1 Pregled nota korišćenih u Planu namene radiofrekvencijskih opsega definisano je da opseg 24.5-26.5 GHz sadrži radio kanale sa razmakom predaja/prijem od 1008 MHz i kanalnim rasporedom utvrđenim prema preporukama ITU-R F. 748-4 Aneks 1 i T/R13-02 Aneks 2 i da se isti koristi se za digitalne radio-relejne sisteme.

Imajući u vidu činjenicu da je za 26 GHz frekvenciju uvedeno da se ista koristi za mobilne elektronske komunikacije (M-Mobilna stanice), molimo vas za razjašnjenje da li će namena 26GHz frekvencije uticati na korišćenje radio relejnih veza.

Za sve dodatne informacije, stojimo vam na raspolaganju.

S poštovanjem,

Marko Jović
Direktor regulatornih i veleprodajnih poslova